

תשמעו סיפור

הצגת יחיד בנושא אלכוהול ואלימות בקרב הנוער
בביצוע **אודי פרסי** ("10% ילדה שלי", "חתונה טואלט", "המילים הטובות")

תפאורה ותלבושות:
לירון מנקין
מוזיקה: **קובי ויטמן**
הדרכת טקסט: **מרגלית גז**
ייצור ופטנטים: **דידי אלון**
אבזרים: **נרקיס אלבה**
ע' במאי: **רוית דור**

מחזה ובימוי:
אייל נחמיאס

על ההצגה

סיפור חברותם הארוכה של אסף ואבנר שמגיעה לקיצה הכואב ערב אחד, כשנדמה לאסף שאבנר מתקרב יותר מדי לנועה, חברתו החדשה. חברת הבנים והבנות מבלה לרוב את לילות שישי בגן הציבורי. בהתחלה רק במפגשים חברתיים, ובהמשך גם בשתיית אלכוהול זמין, ש"משחרר את האווירה". אבל באותו ערב שישי, משהו יוצא מפרופורציות, מישהו מאבד שליטה, ואי הבנה הופכת לאירוע אליים. משקה אחד יותר מידי הופך לכאב שלא ירפה מאסף כל חייו. אובדן החברות, אובדן האהבה, והנזק החברתי, כשכל חבריו מתרחקים ממנו. שנים לאחר מכן הוא עוד מנסה להבין מה קרה באותו לילה, ואיך אבד לו כל עולמו. דבר אחד בטוח – הוא ינסה להציל אחרים מאיבוד שליטה.

לקראת הצפייה בהצגה

אנו ממליצים לקרוא את דברי המחזאי והבמאי בפני התלמידים:

את "תשמעו סיפור" כתבתי מחרדה לילדים הפרטיים שלי. אחד בגיל ההתבגרות. השני בדרך לשם. הם ילדים טובים, ותלמידים טובים. יש להם חלומות, שאיפות, תחביבים, חברים. הם גדלים ומתעצבים ונעשים לאנשים. אני מחנך אותם לתת כבוד, להיות סבלניים, דואג שיהיה להם ביטחון עצמי. שיעריכו את עצמם. שיאהבו. שיישמרו על עצמם. אני מנסה ללמד אותם להיות בני אדם. אם משהו מציק להם אני מבקש שידברו איתי. שננסה לפתור יחד. אני מנסה להיות אבא שלהם הכי טוב שאפשר. אני לבטח עושה טעויות. מי לא? בקיצור, אני מנסה לשמור עליהם אבל אני לא הגיבור הראשי בסיפור שלהם. יש עוד. בית ספר, חברים, חוגים, תנועת נוער. גם שם הם מתעצבים. לומדים להיות כמו כולם ולא להיות כמו כולם. לומדים לשלוט על עצמם, על הרגשות שלהם. הם לבטח מתוסכלים לעיתים. הם לבטח לא מוצאים את עצמם בתוך המהומה החברתית. לבטח שואלים את עצמם היכן הגבול העובר בינם ובין האחרים. זה מובן. ודורש זהירות מרבית. שליטה עצמית. המון שליטה עצמית. כדי לקבל החלטות: מה נכון ומה לא. אין להם ניסיון כמוני. הם לא יודעים. ואחרי כל זה, אני מבקש שיחזרו הביתה בשלום. שלא יקרה להם דבר. מי לא? גיל ההתבגרות הוא גיל של התנסויות. מה שמסוכן ואסור, מפתה הרבה יותר ממה שלא. זה מובן. גם אני הייתי בגילם. אני אסביר להם מיליון פעם על סכנת השתייה, על אובדן השליטה הכרוך בה, והם יסכימו איתי ואז יעשו ההיפך. ממש כמו שאני הייתי בגיל ההתבגרות. ואולי לא יעשו. לא יודע. הדבר היחידי שברור לי הוא שאני רוצה שיחזרו הביתה בשלום. שלא יקרה להם כלום, שלא ייגרמו נזק לאיש. שטעות אחת קטנה, רגע אחד, לא יהרוס את חייהם. שיחשבו שנייה לפני. ואני מקווה שיחשבו בראש צלול. בלי אלכוהול. תוך שליטה עצמית. אין כפרה או סליחה על נזק שאתה גורם לאחר. כל חייך יעברו עליך בייסורים תחת הכותרת "אם רק הייתי חושב שנייה לפני". המחיר יקר מאוד. הסבל אין סופי. אסף מבקש לתקן דרך הסיפור. דרך התיאטרון. הוא מדבר בגובה העיניים, אבל מציב תמרוך אזהרה ברור לכם הקהל בני הנוער הצופה בו. הוא רוצה להרחיב את נקודת המבט שלכם על עצמכם.

אני לא מעמיד פנים: "תשמעו סיפור" היא הצגה עם שליחות, עם מסר, והיא מבקשת להציל חיים. לעשות חברה אחרת. זה לא יומרני בכלל. כי אלו לא רק החיים של בני הנוער – אלו גם החיים שלנו המבוגרים. כי לא, ממש לא היינו רוצים לצאת לגינה הציבורית הקרובה ולפגוש שם חבורת בני נוער שיכורים ואלימים. לא זה המקום שאנחנו רוצים לגדל בו ילדים. וגם אתם לא תרצו. את "תשמעו סיפור" כתבתי מחרדה לילדים הפרטיים שלי. אבל שלא תבינו לא נכון "תשמעו סיפור" זה על כלנו.

תשמעו סיפור - מונודרמה

מונודרמה היא הצגת יחיד (מונו = אחד).
אודי פרסי מגלם, מלבד את דמות הגיבור, עוד 8 דמויות נוספות.
ההצגה בנויה כסיפור אישי, הלקוח מעברו של הגיבור.
השחקן מעביר את הסיפור לזמן הווה באמצעות דיאלוגים בין הדמויות השונות, ובדרך זו הדרמה מתרחשת מול עיניהם של הצופים בזמן אמת ומעוררת את הזדהותם.

לאחר הצפייה בהצגה

האלכוהול הפך בשנים האחרונות להיות מרכיב בלתי נפרד מתרבות הבילוי של בני נוער. יותר ויותר בני נוער שותים אלכוהול במפגשים חברתיים ובמסיבות, כאורח חיים, אם במקומות סגורים כמו מסיבות, ואם בחוץ, כמו במועדונים או בילוי בגינות ציבוריות. בנוסף, קיימת ירידה בגיל שבו מנסים לשתות אלכוהול, כהתנסות שהפכה להיות חלק מהבילוי.
כל אלה גורמים לעלייה במספר אירועי האלימות המתפרצים במצב של שכרות ואובדן שליטה.

אנו מציעים להתעכב על הנושאים הבאים, העולים מן ההצגה:

שתיית אלכוהול

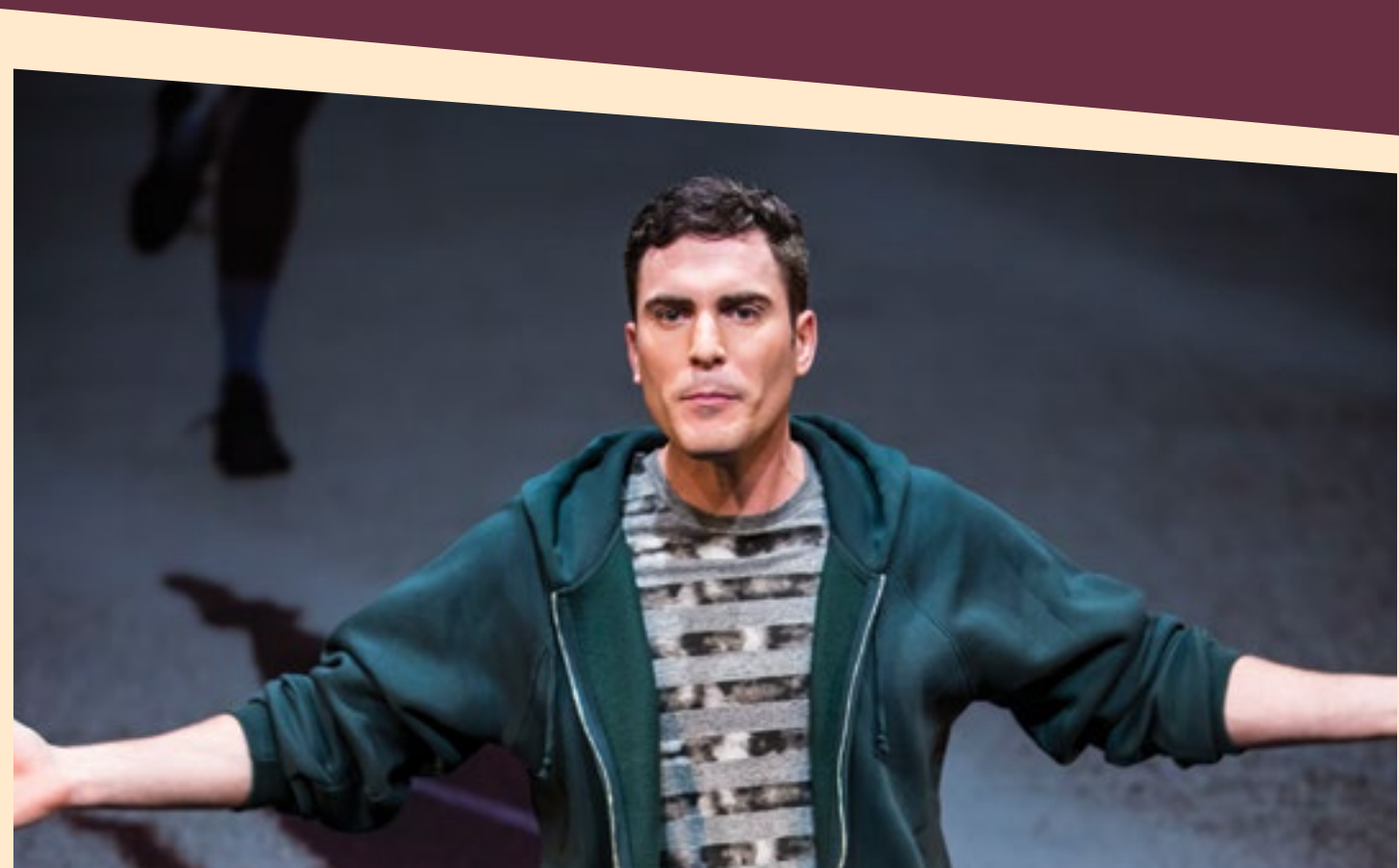
הסיבות לשתיה של משקאות אלכוהוליים בקרב בני-נוער הינם מגוונות. עם זאת, ניתן לראות שתי סיבות מרכזיות להתנהגות זו. האחת הינה הסיבה החברתית – השפעת 'קבוצת השווים', והשנייה הינה סיבה ריגושית – 'לתפוס ראש'. בגיל ההתבגרות קשה לעמוד מול לחץ חברתי של 'קבוצת השווים', שהיא הקבוצה המשמעותית ביותר בגיל זה. ('קבוצת השווים' היא קבוצה של בני אותו גיל, בעלי אותו מעמד חברתי ותחומי עניין משותפים. בגיל ההתבגרות גוברת ההשפעה של הקבוצה על חשבון המשפחה ובית הספר).

בהצגה אסף מתאר מה גרם לו להתחיל לשתות

".. אבל הפעם, חשבתי לעצמי "למה לא, אני קליל, זורם ומלא מוטיבציה וחוף מזה, הכל חוויות בחיים".. ואם זה מה שיעשה לי את הכיף ואת הקלילות, ישחרר לי את הגוף ואת הדיבור, אז למה לא?"

עוד בשלבים המוקדמים של הסיפור נועה מזהירה את אסף ממה שעלול לקרות

"הלכתי לשבת ליד נועה ואבנר. "איזה דפוק". שניהם שתקו. נועה הרגישה במבוכה מכל מה שקרה. אבל פתאום היא אמרה "מה זה נותן לך? אתה מרגיש גדול מזה? עוזב אותו, בסוף תסתבך איתו וזה הכל יהיה בגלל האלכוהול, שאתה תאבד שליטה.."

אלכוהול ואלימות

אלכוהול נכלל בקבוצת החומרים הפסיכו-אקטיביים; יש לו השפעה ניכרת על מערכת העצבים, הגורמת לשינוי בתודעה, לפגיעה ביכולת המוטורית ולשינויים בהתנהגות. אדם הנתון להשפעת אלכוהול נתון במצב של כושר שיפוט לקוי ואובדן שליטה, ולעיתים התנהגותו מסוכנת לעצמו ולאחרים.

שתיית אלכוהול משבשת את פעילות מערכת העצבים וגורמת בין השאר להתנהגות אימפולסיבית ולהפרעות בכושר השיפוט. בהסתמך על העובדה שאלכוהול הוא חומר מדכא עכבות ומעצורים, **במקומות שבהם יש שתיית אלכוהול מרובה – יש גם ריבוי של מעשי אלימות.**

להתנהגות אלימה בעקבות צריכת אלכוהול מופרזת יש הסבר ביולוגי: שתיית אלכוהול קשורה לירידה ברמת הסרוטונין (serotonin) בגוף – סרוטונין הוא חומר כימי הנמצא במוח ומווסת את התנהגות האדם. ירידה ברמת הסרוטונין עלולה לגרום להתנהגות אלימה.

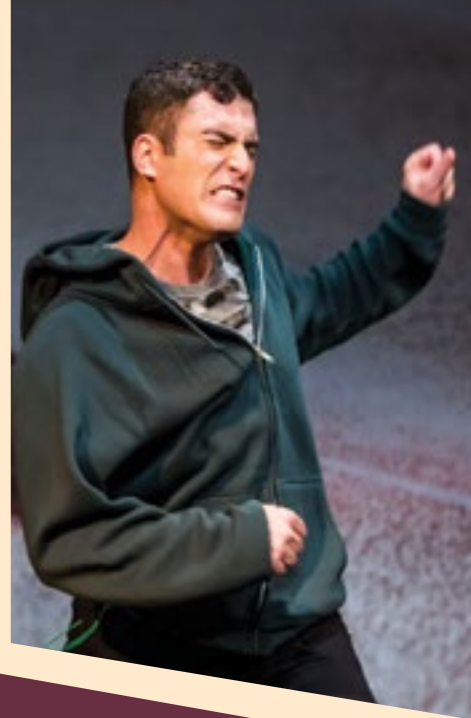
ההשלכות של צריכת אלכוהול

★ מעורבות בתאונות דרכים בהשפעת אלכוהול או בשכרות.

★ בריונות של קטינים כלפי קטינים אחרים בבית-הספר, במקומות בילוי וברחוב.

★ הידרדרות לשימוש בסמים: בספרות המחקר בתחום השימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים, התנסות ושימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים חוקיים (כגון אלכוהול וטבק) נתפסים כשלב מקדים לשימוש בחומרים שאינם חוקיים.

★ אלימות: כאמור, שתיית אלכוהול פוגעת בכושר השיפוט ובמקרים קיצוניים מביאה לאלימות קשה – מתקיפה מינית עד רצח או ניסיון רצח.

צילום: כפיר בולוטין, עיצוב: אורנה זוסמן-גבו 06.2016

בהצגה אסף לוקח אחריות אישית על מעשה האלימות החריף שלו. מבחינתו הוא יכול היה למנוע אותו אם לא היה שותה כל כך הרבה ובהגזמה. הוא מבין שהוא שותה מהסיבות הלא נכונות, ומבין שחשב שהשתייה תביא אותו למקום של פתרון, בעוד היא הביאה אותו למקום של אסון. "כשהייתי לבד בלילה, המחשבות היו דופקות לי בראש כמו פטישים. למה שתיתי? כדי להרגיש גדול? משוחרר? מה, זה מבחן כזה?.. של מי הכי מגניב בחבר'ה? ואיך אתה יודע לזהות את הרגע שאתה שתוי ומאבד שליטה? כי אתה תמיד מרגיש בשליטה. לא? האלכוהול הזה עבד עליי בעיניים."

בסוף ההצגה אסף מבין את מלוא המשמעות של מעשיו
"ההורים של אבנר הפסיקו לעבוד כי היה צריך לטפל בו. ובכלל החיים שלהם הסתבכו לגמרי.. בגלל הטיפשות שלי."

לשתיית משקאות אלכוהוליים בקרב בני-נוער קיימות השלכות הרסניות הן בטווח הקצר והן בטווח הארוך בהיבט הבריאותי, הנפשי והחברתי. אנו מציעים לשלב את ההצגה, המעבירה מסר דרך חוויה אמנותית רגשית, בפעולות נוספות לחינוך למניעת שימוש באלכוהול במסגרת בית הספר.

צוות המחלקה החינוכית של התיאטרון מאחל לכם צפייה מהנה!

משרדי תיאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער (ע"ר): רחוב בלפור 30, תל אביב, מיקוד: 6521202, טל': 03-5111444, פקס: 03-5106928
מוזמנים לבקר באתר האינטרנט שלנו: www.porat-theater.co.il ולהיות חברים שלנו בפייסבוק